



Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Інформатика)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Інформатика
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти із спеціалізації «Середня освіта. Інформатика»
Форма навчання	Денна
Розробник (викладач)	Собчук Оксана Миколаївна , кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Електронна адреса викладача: Sobchuk.Oksana@vnu.edu.ua Телефон: 050-339-74-00
Семестр, курс	IV курс, VIII семестр
Обсяг практики	Загальний обсяг: 7 кредитів / 210 годин Консультації: 8 год. Самостійна робота: 202 год.
Форма контролю	Залік
Час занять	Педагогічна практика відбувається протягом 6 тижнів Консультації викладача відповідно затвердженого графіку.
Мова навчання	українська
Анотація практики	Педагогічна практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки освітньо-професійної програми, складовою частиною дисциплін за професійним спрямуванням. Педагогічну практику студенти проходять у впродовж п'яти тижнів у 8 семестрі з відривом від навчального процесу. <i>Базами проведення практики</i> є загальноосвітні школи I-III ступенів, ліцеї, гімназії м. Луцька та Волинської області. Практику студенти проходять після того як вони отримали фундаментальні фахові, психолого-педагогічні та соціально-гуманітарні знання. За час проходження педагогічної практики студенти отримують досвід педагогічної діяльності. Специфікою педагогічної практики є те, що її успіх залежить від організованої та злагодженої роботи деканату, керівника практики від факультету, групових керівників-методистів від кафедр факультету, дирекції школи, відповідальних за роботу зі студентами-практикантами вчителів, а також від самих студентів-практикантів. Безпосереднє навчально-методичне керівництво та виконання програми практики здійснює <i>керівник практики від факультету</i>. Факультетський керівник зобов'язаний погоджувати з керівниками базових шкіл, ліцеїв, гімназій, проведення практики студентами факультету; разом з деканатом складати проект наказу про розподіл студентів по місцях практики і про призначення групових керівників-методистів, керівників

	від кафедри педагогіки; організовувати та проводити разом з груповими керівниками настановчі конференції з педагогічної практики; контролювати проходження практики; надавати методичну допомогу студентам щодо складання індивідуальних планів та оформлення документів. Після закінчення практики керівник подає у навчальний відділ університету фінансову і звітну документацію. <i>Групові керівники-методисти</i> призначаються кафедрами факультету з числа досвідчених викладачів, які добре знають роботу середніх навчальних закладів. Їх обов'язками є: керівництво шестигодинним робочим днем студентів-практикантів; разом з викладачами шкільного планування навчальної роботи студентів; надання методичної допомоги у плануванні, проведенні та аналізі уроків; присутність на залікових уроках, їх аналіз та оцінювання. В кінці практики груповий керівник разом з учителем інформатики робить підсумки й оцінює роботу студентів. <i>Директор школи</i> своїм розпорядженням зараховує студентів на практику і призначає відповідальних вчителів інформатики для роботи з ними. <i>Студенти - практиканти</i> на період практики входять до складу педагогічного колективу, тому вони зобов'язані дотримуватись правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати розпорядження директора, його заступників і керівника практики. Студенти-практиканти мають право користуватися бібліотекою, навчальними посібниками, комп'ютерною технікою, що знаходяться в кабінеті інформатики. З усіма питаннями, що виникають у ході практики, вони звертаються до керівника практики від факультету, а також до групових керівників-методистів.
Пререквізити	Педагогічна практика є важливою ланкою у професійній підготовці фахівця для роботи в закладах освіти, зокрема вчителя інформатики закладу середньої освіти для базової школи. Практика інтегрується з дисциплінами, які вивчаються згідно навчального плану: педагогікою, психологією, методикою навчання інформатики в закладах загальної середньої освіти, віковою психологією з основами гігієни, психолого-педагогічною практикою, виробничою практикою (застосування інформаційних технологій в освіті), дослідницько-педагогічною практикою з розробки навчально-методичного забезпечення з інформатики.
Постреквізити	Знання, уміння та навички, здобуті по завершенні практики використовуються в подальшому при підготовці до комплексного державного екзамєну.
Мета практики	Метою виробничої педагогічної практики є підготовка студентів до реалізації професійних функцій (комунікативно-навчальної, розвиваючої, виховної, естетичної, конструктивно-плануючої, організаторської) вчителя інформатики, забезпечуючи їх необхідними знаннями та вміннями організації навчально-педагогічного процесу в закладах середньої освіти для базової школи, з теорії та практики викладання інформатики, розвиваючи методичні вміння та вміння самостійного методичного дослідження. Основними завданнями Педагогічної практики є: – формування у студентів-практикантів уміння проводити уроки з використанням сучасних методів та прийомів навчально-пізнавальної діяльності; – розвиток у студентів-практикантів уміння здійснювати виховну роботу;

- формування вміння проводити науково-дослідну роботу;
- виховання у студентів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби впедагогічній самоосвіті;
- свідоме застосування студентами-практикантами теорії навчання у практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості;
- формування та розвиток професійних навичок та вмінь;
- розвиток у студентів-практикантів умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз і об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності;
- ознайомлення з сучасним етапом навчально-виховної роботи у школі, передовим педагогічним досвідом;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні володіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук та інформатики, зокрема опанування інформаційних технологій, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчально-виховного процесу в базовій середній школі.

Загальні компетентності:

- **ЗК 1.** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).
- **ЗК 2.** Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.
- **ЗК 3.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК 4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 6.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 7.** Здатність знаходити, обробляти, інформацію з різних джерел, аналізувати та синтезувати на основі перевірених фактів та логічних аргументів.
- **ЗК 8.** Здатність до самовизначення мети діяльності, самостійного пошуку знань, їх осмислення, закріплення, формування та розвитку умінь і навичок.
- **ЗК 9.** Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
- **ЗК 10.** Здатність застосовувати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- **ЗК 11.** Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

Фахові компетентності:

- **СК 3.** Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.
- **СК 4.** Здатність використовувати знання наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів у практиці навчання інформатики в базовій середній школі.
- **СК 5.** Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та Internet-технології для управління та забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх закладах освіти.
- **СК 6.** Здатність усвідомленого вибору навчально-викладацьких та оцінювальних стратегій і розуміння їх теоретичних основ, практичних навичок навчання та викладання.
- **СК 7.** Здатність проводити навчальні та позакласні заняття з інформатики (за різними навчальними програмами), застосовувати системний підхід до вирішення навчально-викладацьких та психолого-педагогічних проблем у загальноосвітніх навчальних закладах.
- **СК 8.** Здатність створювати та керувати освітніми інформаційними проєктами і оцінювати їх результати, проєктувати навчальний процес учнів.
- **СК 9.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).
- **СК 10.** Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.
- **СК 11.** Здатність розв'язувати задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності та формувати відповідні вміння учнів.
- **СК 12.** Здатність демонструвати знання й розуміння наукових фактів, теорій, принципів і методів математичного апарату, необхідного для підтримки предметної галузі «Інформатика».
- **СК 13.** Здатність забезпечити охорону життя і здоров'я учнів (у тому числі з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та позаурочній діяльності.
- **СК 14.** Здатність до цифрового подання та обробки графічної, звукової та відео інформації.
- **СК 15.** Здатність до математичного формулювання та досліджування неперервних та дискретних математичних моделей, обґрунтування вибору методів і підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач з інформатики та ІКТ.
- **СК 16.** Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень.
- **СК 17.** Здатність до аналізу, синтезу і оптимізації інформаційних систем та технологій з використанням математичних моделей і методів.
- **СК 18.** Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.
- **СК 19.** Здатність проєктувати та розробляти програмне забезпечення, розв'язувати задачі з інформатики із застосуванням різних парадигм програмування.

	– СК 23. Здатність проводити адміністрування комп'ютерної мережі, реалізовувати комплекс заходів, спрямованих на забезпечення захисту інформації та формування вмінь безпечної роботи школярів у комп'ютерній мережі. – СК 24. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї й реалізовувати їх у проектах (стартапах).
Результати навчання	Відповідно до освітньо-професійної програми, успішне виконання завдань педагогічної практики дозволяє отримати такі результати: – ПР 1. Демонструвати знання психолого-педагогічних і комунікаційних теорій, теорій навчання й виховання, основних напрямків та перспектив розвитку освіти та педагогічної науки в Україні. – ПР 3. Використовувати знання та розуміння міжнародних та національних стандартів і практик в професійній діяльності. – ПР 5. Використовувати особливості диференційованого навчання, організацію освітнього процесу з урахуванням особливих потреб учнів, базових категорій та понять спеціальності. – ПР 6. Розробляти психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. – ПР 7. Застосовувати сучасні методики та методи вивчення фахових дисциплін предметної спеціалізації «Інформатика», зокрема із використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у середній школі із дотриманням правил і рекомендацій щодо здоров'язбереження школярів відповідно до чинного законодавства. – ПР 8. Узагальнювати широкий міждисциплінарний контекст предметної спеціалізації «Інформатика». – ПР 9. Управляти комплексними діями або проектами, усвідомлювати відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах, застосовувати правила техніки безпеки відповідно до предметної спеціалізації ІКТ. – ПР 10. Розуміти та використовувати взаємозв'язок логічних та математичних основ інформаційних технологій. – ПР 24. Розробляти та підбирати навчальне, інформаційно-методичне й технічне забезпечення із використання різних освітніх та комунікаційних платформ. – ПР 25. Підбирати програмно-апаратні засоби, програмні технології та сучасні інформаційні системи для улаштування комп'ютерного класу, дотримуючись вимог до освітлення, мікроклімату, електро та пожежної безпеки на основі знань принципів побудови інформаційних систем та організації захисту інформації.

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Педагогічна практика на четвертому курсі проходить з відривом від навчального процесу згідно навчального плану та розкладу. Студенти проходять практику у восьмому семестрі в закладах загальної середньої освіти, які визначені базами практик відповідно до Угоди про співпрацю. За час проходження практики студенти набувають практичних навичок педагогічного досвіду <i>на посаді вчителя</i> у загальноосвітніх школах, ліцей, гімназіях м. Луцька та Волинської області.	

Підготовчий	Затвердження керівників практики від університету та навчально-виховного закладу. Проведення настановної конференції Ознайомлення з програмою практики, її метою та основними завданнями Складання і затвердження плану роботи студента-практиканта
Ознайомлювальний	1. знайомиться із організаційною структурою освітньої організації; статутом закладу, де визначені мета і основні завдання, організаційно-правові засади діяльності й організації навчально-виховного процесу; 2. вивчає навчальні плани та аналізує програми з інформатики; отримує уміння і навички розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни, складати тематичний план серії уроків; уміння розробляти тестові завдання; складати контрольні завдання та запитання до кожної теми уроку; 3. складає індивідуальний план роботи студента на весь період педагогічної практики; 4. відвідує уроки вчителів, засвоює основні педагогічні прийоми та методи подання навчального матеріалу; уміння використовувати відведений час для пояснення основних аспектів запропонованих тем; уміння будувати відносини з учнями; 5. складає план позакласної роботи, відвідує позакласні заходи, бере участь у їх аналізі (не менше одного заходу); 6. здійснює наукове спостереження та проводить елементарне експериментальне дослідження за темами з педагогіки та психології.
Основний	1. самостійно проводять уроки з інформатики (студент 4 курсу проводить не менше 20 уроків) різних типів із застосуванням різноманітних методів і використання різних форм організації навчальних занять); отримує практичні навички педагогічного досвіду; уміння поєднання теорії з практикою; навички оцінювання знань учнів; уміння виявляти ініціативу; навички раціональної поведінки в стосунках з учнями; 2. відвідує та бере участь в обговоренні уроків, проведених студентами практикантами (не менше трьох); 3. проводить виховну роботу відповідно до плану класного керівника (за час педагогічної практики студент готує та проводить не менше трьох позакласних заходів) ; 4. бере участь в роботі предметного гуртка в школі; 5. проводить роботу з батьками учнів (участь у підготовці і проведенні батьківських зборів, відвідування учнів вдома); 6. проводить індивідуальну виховну роботу з учнями.
Підсумковий	Оформлення документації та звіту про проходження практики Участь у підсумковій конференції

До **початку практики** студенти одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки від керівника практики вищого навчального закладу, необхідні документи (щоденник та індивідуальне завдання тощо). Також керівник практики повідомляє студентам про систему звітності з практик, прийняту на кафедрі. Прибувши на базу практики студенти повинні подати керівникові бази (освітньої організації) щоденник, дотримуватись прийнятого на базі практики режиму та регламенту роботи, правил виробничої санітарії, охорони праці, техніки безпеки з обов'язковим проходженням інструктажів (вступного та на кожному конкретному місці праці).

Політика практики

Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. Хід виконання студентами програми навчально-педагогічної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Загальна організація та контроль за проведенням педагогічної практики в освітній організації здійснює керівник практики від ВНЗ. Виконання програм практик здійснюється відповідно до складеного студентом та затвердженого керівником практики від університету індивідуальним планом практики, який включає етапність та термін виконання завдань практики.

Індивідуальний план заноситься в щоденник практики студентом і хід його виконання контролюється як керівником від вищого навчального закладу, так і керівником від освітньої організації.

Контроль за якістю проходження студентом педагогічної практики проводиться керівником від ВНЗ на загальновідомих принципах навчання в університеті згідно з всією програмою практики, а контроль керівником практики від освітньої організації передбачає щотижневу перевірку щоденника щодо виконання студентом програми практики. За результатами проходження практики керівником практики від бази (освітньої організації) складається характеристика-відгук на студента.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну виробничої педагогічної практики студенти подають керівнику практики письмові матеріали за результатами виконання обраних і узгоджених із керівником практики завдань:

- письмовий звіт про виконання індивідуального плану педагогічної практики оформляється кожним студентом окремо згідно наданої схеми;
- оформлений з усіх розділів щоденник практики, підписаний керівником від бази практики;
- повний конспект одного уроку з інформатики з використаними допоміжними засобами навчання;
- конспект позакласного заходу;
- психолого-педагогічну характеристику учня;
- характеристику-відгук за підписом керівника практики з освітньої організації завірену печаткою.

Звіт рекомендується готувати впродовж усього періоду практики, при підготовці тексту необхідно дотримуватися вимог чіткого викладу матеріалу, логічності, стислості й точності тексту, обґрунтованості висновків і пропозицій.

Для оформлення письмового звіту наприкінці педагогічної практики відводиться 3 дні. Звіт перевіряється, оцінюється і затверджується керівниками практик від бази (освітньої організації) і університету.

У щоденнику студент фіксує зміст роботи впродовж усього періоду проходження практики і вказує тривалість виконання того чи іншого виду роботи. Загальна тривалість робочого дня студента-практиканта – 6 годин, що містить: відвідування уроків, спостереження за роботою вчителя бази практики, спілкування з учнями, підготовка матеріалів до уроків тощо.

Характеристика-відгук з місця проходження практики вписується у щоденник студента, який візується керівником від бази практики та враховується при визначенні оцінки за практику керівником. У характеристиці подається перелік виконаної студентом роботи, визначається ставлення до виконання ним своїх обов'язків, виставляється оцінка за практику.

Після закінчення педагогічної практики проводиться підсумкова конференція, на якій студентам повідомляються остаточні оцінки, здійснюється аналіз якості виконання завдань практики й оформлення звітної документації. Остаточні підсумки практики підводяться у процесі складання студентами заліку.

Комісія приймає залік у студентів впродовж перших десяти днів після практики. Оцінка за практику вноситься в залікову-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

У разі отримання негативної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з університету.

Оцінювання результатів практики студентів здійснюється згідно вимог модульно-рейтингової і кредитно-модульної системи.

Модуль I. Навчально-методична робота (оцінюється керівником від бази практики, керівником-методистом від університету).

Модуль II. Виховна робота (оцінюється керівником-методистом від бази практики від кафедри педагогіки вищої школи).

Модуль-контроль. Захист педпрактики (оцінюється комісією).

Розподіл балів

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модуль контроль	Сума
40	30	30	100

Модуль 1.

Навчально-методична робота (40 балів)

1. Підготовка та проведення уроків, написання конспектів уроків (15 балів).
2. Проведення залікового уроку (10 балів).
3. Розробка дидактичного матеріалу, тестових завдань, карток для індивідуальної роботи учнів (10 балів).
4. Проведення спостереження й аналізу відвідуваних уроків вчителів та студентів-практикантів (5 балів).

Модуль 2.

Виховна робота (30 балів)

1. Здійснення виховної роботи з учнями, виконання обов'язків класного керівника, відвідування позакласних заходів, які проводять іноземною мовою учителі і практиканти та їх аналіз (10 балів).
2. Підготовка та проведення залікового позакласного заходу, оформлення його сценарію (10 балів).
3. Перевірка індивідуального завдання (психолого-педагогічна характеристика учня) (10 балів).

Модуль-контроль

Захист практики (30 балів)

1. Підготовка звітних матеріалів з педагогічної практики (20 балів).
2. Захист звіту із педагогічної практики на звітній конференції в університеті (10 балів).

При оцінюванні результатів практики враховується:

- ступінь виконання студентами завдань практики;
- якість педагогічних знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців.

Студент допускається до складання заліку з педагогічної практики у разі виконання програми практики в повному обсязі.

Загальна організація та контроль за проведенням педагогічної практики в освітній організації здійснює керівник практики від ВНЗ. Виконання програм практик здійснюється відповідно до складеного студентом та затвердженого

керівником практики від університету індивідуальним планом практики, який включає етапність та термін виконання завдань практики.

Контроль за якістю проходження студентом педагогічної практики проводиться керівником від ВНЗ на загальновідомих принципах навчання в університеті згідно з всією програмою практики, а контроль керівником практики від освітньої організації передбачає щотижневу перевірку щоденника щодо виконання студентом програми практики. За результатами проходження практики керівником практики від бази (освітньої організації) складається характеристика-відгук на студента.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Політика щодо деделайнів та перескладання

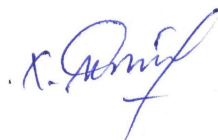
Перескладання практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Рекомендована література

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» № 93 від 8 квітня 1993 р.
3. «Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 11.09.2020 р. – схвалено Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки, Протокол № 10 від 28 серпня 2020 року.
4. Сірант Н. П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики: навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 116 с.
5. Сучасні педагогічні технології в освіті: збір. наук. метод. праць / за ред. О. Г. Романовського, Ю. І. Панфілова. Харків: НТУ «ХПІ», 2012. 224 с.

**Затверджено на засіданні кафедри
загальної математики та методики навчання інформатики
протокол № 2 від 14 вересня 2021 р.**

Завідувач кафедри:



доц. Хомяк М. Я.